

Tehtävällä työtä kannustamalla, mukaan veta-  
mällä tällaisissa kirssejakin järjestämällä?

Miten nainen mukaan politiikkaan?

*Oulussa 27/4-68*

Jos luulette, että olen joku politiikan puoskari, joka pystyy neuvomaan teille viisastenkiven, jonka avulla naiset saataisiin mukaan politiikkaan, niin erehdytte. Siihen eivät ole pystyneet minua viisaam-  
maakaan asiaa pohtineet ihmiset keinoja löytämään. Mutta kun kerran tuollaisen otsikon esitelmäni aiheek-  
si annoitte, niin ole yrittänyt keksiä ensinnäkin syitä, miksi naisia ei ole saatu kunnolla mukaan po-  
litiikkaan. Jos ne löydettäisi, niin kenties sitten pystyttäisiin poistamaan esteet naisten politikoimisen tieltä.

Te kaikki jo käsitätte, mitä sanalla politiikka yleensä tarkoitetaan, mutta on paljon jopa akateemises-  
tikin sivistyneitä naisia, joiden mielestä politiikka on jotain rumaa, melkein varottavaa juonittelua ja oman  
edun tavoittelua. Muistan, kuinka kerran olin eräissä häissä, joissa oli mukana meidän pitäjän herrasväkeä-  
kin ~~piiritti~~ *Ryhmä* juuri herrasväen rouvia ~~minut~~ *piiritti* ja  
eräs kiekaisi ulos: "No, rouva Aalto. Puhukaas meille nyt vähän politiikkaa!" Ikäänkuin politiikka olisi jotain satua, jota voisi noin vaan ulkoa tai mieliku-  
vituksestaan alkaa kertoa. Vastasin yhtä tyhmästi, että mikäs siinä. Aloitetaankos vaikka leivän hinnan kehityk-  
sestä. Kenelle on etua siitä, että viljan hinta on korkea, paljonko saa välittäjä, paljonko leipomo ja mikä on kuluttajan mielipide valmiin leivän hinnasta. Onko siinä hänen käsityksensä mukaan kaikki ~~saaneet~~ *osapuolet* juuri oikeudenmukaisen osuuden leivän hinnan muodostuksesta.

Siis politiikka ei ole muuta kuin yhteisten asioitten ymmärtämistä kunnallisella, valtakunnallisella sekä maailmanlaajuisella sektorilla. Poliitiikkaa tehdään vasta silloin, kun osallistutaan aktiivisesti yhteiskunnan yhteisten asioiden käsittelyyn ja määrättyssä vaiheessa jopa päätöksentekoon saakka. Päätökset kunnassa, seurakunnassa ja valtiossa tehdään valittujen edusmiesten ja naisten välityksellä ja määrääjain vaaleissa punnitaan aina edusmiesten veri. Annetaan heille joko uudelleen valtakirja tai valitaan joku toinen edustamaan itseä eli annetaan oma kallis yksilöllinen ääni jonkun määrätyn puolueen mieleiselle ehdokkaalle. Eikähän yhteiskunta suurimmalta osalta naisia tämän enempää poliittista toimintaa odotakaan kuin, että naiset käyvät kaikissa heille mahdollisissa vaaleissa ja antavat äänensä meidän mielestämme tietenkin ainoalle oikeudenmukaisuuteen ja varattomien etuja ajavalle puolueelle, sosialidemokraattiselle puolueelle, mieluummin tietysti naisehdokkaalle, koska miehet ~~hänneivät~~ <sup>koskaan</sup> kuitenkin ~~naisia äänestä.~~ ~~koskaan.~~

Perheessä nainen saa hoitaa kaikki tärkeät tehtävät, tehdä yleensä tärkeät työtkin ja häntä pidetään huonona perheenäitinä, ellei pysty todella kunnialla selviämään perheen huollosta. Mutta sitten kun on kysymys useamman perheen yhteisistä asioista, kuten <sup>kunnallisella tasolla</sup> kouluista, sairaaloista, teistä, kättilöistä, vanhainkodeista ja palokunnista, niin luullaan, etteivät naiset ~~osaisi~~ enää osallistua sellaisten asioiden päätöksentekoon ja sen vuoksi heitä ei voi valita edes vaalilautakuntiin. Näette <sup>vaalitoimituksissa</sup> naisia vain Punaisen Ristin rahalippaan takana ~~vaalitoimituksissa~~, vaikka naiset, ainakin maalaiskunnissa

että jokaiseen yhteiskunnalliseen tehtävään yritetään löytää <sup>juuri</sup> sitä asiaa harrastavia ja hallitsevia naisia <sup>sella-</sup> miehiä. Me naiset ymmärrämme, että yhteiskunnan kuva olisi liian yksipuolinen, jos me naisina pyrkisimme yksin valtaamaan- sanokaamme nyt valtuuston- niinkuin miehemme sumeilematta vielä tänäpäivänä melkein kunnassa kuin kunnassa pyrkivät tekemään. Olen itse käytännössä vuosien aikana nähnyt, ettei valituksi tulleita miehiä kuitenkaan kiinnosta sellaiset asiat kuin lasten leikkikentät, lasten päiväkodit ja-seimet- lasten hammashoito, opintoavustukset-, -takaukset tai-lainat, ei pyykkilaiturit, kirjastot, taidenäyttelyt, nuorison vapaa-aikojen ohjaus-, kotitalouslautakunnat mahd. varat tomille suunniteltava äidinpalkan maksaminen tai muut tällaiset mainitsemani asiat, jotka vaikuttavat jo siihenkin, voiko ammattitaitoinen perheenäiti ottaa vieraalta työtä, siis saako hän lastensa päivähoidon järjestykseen, saako hän lapsensa ammatti- tai oppikouluun ja <sup>neistä</sup> vaikuttavat siihen, <sup>kin</sup> miten koko perhe viihtyy paikkakunnalla. Miehet pitävät kyllä valtuustoissa aina huolen, että heitä kiinnostavia harrastusaloja riittävästi tuetaan, sillä kyllä moottoriratoihin, hippyrimäkiin, urheilukenttiin, palotoimeen jopa ilmailuunkin muutamat sosialidemokraattisetkin miehet olisivat väkisten myöntäneet kunnan tukea, vaikkei sellaista pysty harrastamaan kuin jokuset varakkaat nuoret. Meillä kotikuntani naisvaltuutetuilla on monta kertaa ollut täysi työ vaatiessamme tukiaisia juuri sellaisiin kohteisiin, joita myös naiset ja varattomat nuoretkin pystyvät harrastamaan- ilman autoa ja lentokonettakin.